2

70

Incipit Liber beati Auguſtini de diſciplina cristiana

quo de proximis et alijs quid se hat

Locutus ē ad nos ſermo dei . et deprom
ptus ē ad exortacōz noſtrā dicēte ſcri
ptura . Accipite diſciplinā in domo di
ſcipline . Diſciplina a diſcendo dicta eſt
diſcipline dom⁹ eſt ecclesia criſti . Quid ergo hic
dicitur . vel quae dicitur . Qui diſcūt . a quo diſcūt
dicitur bene viuere Propter hoc dicitur bene vi
uere . ut perueniatur ad ſemp viuere . Diſcunt xpi
ani docet criſt⁹ . Primo ergo quid ſit bene viuē
Deinde que ſit merces bone vite . Tercio qui ſint
veri criſtiani . Quarto q̄s ſit ver⁹ magiſter . Pau
ca loquentibus nobis ſicut dn̄s donat audire di
gnemini . Omēs in domo diſcipline ſum⁹ . ſ; multi
nolūt habere diſciplinam . Et quid eſt perverſius
nec in domo diſcipline volunt habere diſciplinā
cū poſtea debeant in domo diſcipline accipe diſci
plinam ut ſeruēt illā in domibus ſuis . Ipſi cōtra
diſciplina cōem non ſolum in domib; ſuis habē
nolunt . ſ; nec ferre illā ſecum ec̄ ad domum diſci
pline . Ideo apud eos non vacat verbum dei quū
cor auri cōiungunt . Qui non ſunt via vbi ſemen
cū ceciderit ab auibus colligitur . Qui nō ſunt pe
troſa loca vbi ſemen altā radicem habē non pōt
Et ad horam exit et in eſtu areſcit . Qui non ſunt

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ager ſpinoſus vbi ſemen cum germinauerit ⁊ in
auras ſurgē ceperit ſpinarū denſitate ſuffocat᷑. Sȝ
qui ſunt terra bona pata ſemen accipe ⁊ fructum
reddere. vel centenū vel ſexagenum vel tricenum
Recordami enim qui non ſine cauſa intratis di
ſcipline ſcolam has me ſimilitudies ex euangelio
cōmemoraſſe. Qui igitur tales ſūt accipiant ꝙ p
me dn̄s dicere dignatur. Ego quoniam ille ſemi
nat quid ſum. Vix cophinus ſeminantis ipſe in
me dignatur ponere quid vobis ſpgat. Nolite
ergo attendere ad vilitatem cophini. ſꝫ ad carita
tem ſeminis ⁊ ptātem ſeminatoris. quid eſt ergo
bene viuē. quid hic diſcitur. Precepta multa ſūt
in lege quibus ipſa bona vita continetur impara
tur ⁊ diſcit᷑. Multa omnino pcepta ſūt et innume
rabiles preceptorū ipſorum paginas vix quiſqȝ
enumerat ꝗ̄tomagis ipſa voluit. Tamen deus
propter eos qui ſe volunt excuſare. vel quia eis
non vacat legere. vel quia non norunt legere ł
quia non poſſunt facile intelligere ut excuſacōeȝ
nemo habeat in die iudicij voluit ſicut ſcriptum
ē ↄſūmare ⁊ breuiaē verbū ſup terrā ſīc de illo p
pheta pdixerat. Verbū ei ↄſūmās et breuiās fa
ciet dn̄s ſup terrā hoc ipm v̄bū ↄſūmatū ⁊ breui
atū nec obſcurū de⁹ eē voluit iō breue ne nō vaca
rȝ legē iō aptum ne dicat nō michi licuit intel
ligere. theſaurus ergo eſt magnus diuinarum

ſcripturaꝝ habens in ſe mirabilia precepta mł
ta tāq̄ multas gēmas ꝛ pcioſa monilia ꝛ vaſa
ingentia ꝛ magna metalla. Sꝫ quis poteſt ſcruta
ri theſauꝝ iſtum et vti eo et puenire ad omnia q̄
ibi ſunt. Quando hanc ſimilitudinē dn̄s dedit in
euāgelio ꝛ dixit Simile ē regnū celorum theſau
ro inuento in agro. Ne quis ſe minus ydoneum
diceret ad pſcrutandū theſaurum. continuo de
dit aliam ſimilitudīeꝫ. Simile ē regnum celorum
homini negociatori querenti bonas margaritas
qui inuenit. u. p. m. et vendidit omnia que ha
buit et emit illam. ut ſi piger eras ad pſcrutādū
theſaurū. non ſis piger vnam margaritam ſub
lingua ferre ꝛ quo vis ſecurus ambula. Quid ē
ergo verbū conſūmans ꝛ breuiās diliges dn̄m
deum tuū ex toto corde tuo ꝛ ex tota aīa tua et ex
tota mente tua Et diliges pximum tuum ſicut te
ipſum. In hijs duobꝫ preceptis tota lex pendet
ꝛ pphete. Ecce quid diſcitur in domo diſciplīne.
Diligē deū diligē pximū. deū tāq̄ deū pximū tāq̄
te Non ei inuenis parē deo ut tibi dicatᷣ dilige
deū ſic diligis illū. De proximo inuēta ē tibi ᷣgula
q̄ꝛ inuentus eſt pximo tuo par. Tu ipſe queris
quomodo diligas pximum. Attēde te ipſum et
quomodo te diligis. ſic dilige proximum. Non
eſt vbi erres volo iam ergo ꝛ tibi cōmittere pro
ximum tuum ut diligas eum tāq̄ te ipſū. Volo

ſed adhuc timeo. Volo tibi dicē. Dilige ꝓximū
tuum ſicut teipſū ⁊ timeo. Adhuc enim diſcutē
te volo quō diligas teipſū. Noli ergo egre ferre
nō es tu ipē facile dimittēdus cui eſt ꝓximus cō
mittendꝰ. Non tranſitorie tecum agendū eſt· tu
homo vnꝰ es· ꝓximi tui multi ſunt· non enim ꝑ
mo ſic debes intelligē ꝓximum vel fratrem vel
cognatum vel affinē. Proximꝰ eſt omni homini
oīs homo· ꝓximi ſibi dicūt pater filius ſocer ge
ner. nichil tam proximum ꝙ̄ homo ⁊ homo. Sꝫ
ſi putamus non eſſe proximos niſi qui de eiſdē
ꝑntibus naſcuntur Adam et euā intēdamus et
omēs fratres ſumꝰ. Et quidē frēs ſecundum ꝙ
homines ſumus ꝙ̄to magis ſecundum ꝙ criſtia
ni ſumus. Ad id ꝙ homo es vnꝰ pater fuit adā
vna mater eua. Ad id ꝙ criſtianus es vnus pa
ter eſt deus· vna mater eccleſia. Videte ergo ꝙ̄
tos proximos habeat vnus homo· omnes homi
nes in quos incurrerit quibꝫ iungi potuerit pro
ximi eiꝰ ſunt. Quomō ergo diſcutiendus eſt vtꝝ
diligat ſe cui conmittendi ſunt tot ꝓximi ut ſic
eos diligat tāꝙ̄ ſe· non ergo iraſcatᷣ vnuſquiſqꝫ
ſi diſcucō quomodo ſe diligat. Certe ego diſcucō·
ꝙ ego iuenturꝰ ſū· idō diſcucō ut ipē ſe interroget
Ipē ſibi appareat· ipſe ſe nō lateat· ipē ſibi ſe nō
abſcōdat· ipē ſibi ſe āte oculos ſuos nō poſt dorſū
ponāt. Me loquēte faciat hoc· me neſciente faciat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hoc quomõ te diligis quiſq; me ãudis. Immo
quiſq; me p deum audis in hac domo diſciplīe
Attende te quomõ te diligis. Quis enim ſe odit
Ergo non diligis iniquitatem ſi te diligis. Nam
ſi diligis iniquitatem nõ ego dico pſalmũ audi
Qui diligit iniquitatem odit animã ſuam. Ergo
ſi diligis iniquitatem audi veritatem· veritatem
non te palpantē· ſ; a pte tibi dicentē odis te q̃to
magis dicis q amas te odis te qui diligit iniqui
tatem odit animam ſuam. Quid dicã de carne q̄
ps vilior eſt hominis ſi animã odit· quõ carnem
diligit. Denīq; qui iniquitatē amant et oderunt
animam ſuam omnem turpitudinē exercent de
carne ſua. Jam ergo qui diligis iniquitatē quõ
tibi volebas 9mitti proximum ut diligeres eum
tanq̃ te homo q̃d pdis te. Si enim tuipſe ſic te di
ligis ut pdas te. ſic profecto pditurus es et eum
quem diligis ſicut te. Nolo ergo quẽq̃ diligas
vel ſolus pi. Aut corrige dilectionem aut reſpue
ſocietatem. Dicturus michi eris· diligo pximũ
tanq̃ meipſum. Audio plane audio inebriare
vis cum illo quem diligis tanq̃ te ipſum Bene
nobis faciam⁹ hodie q̃tũ poſſum⁹ bibam⁹ vide
q ſic te diligis et illũ ad te trahis et ad qđ amas
vocas. Neceſſe eſt ut quē diligis tanq̃ te illuc
illũ trahas ad qđ te amas humanus homo im
mo beluin⁹ amando talia qualia belue Beluas ei

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

deꝰ in faciē fecit ꝓſtratas paſtum querētes de terra·te in duos pedes erexit de terra·tuā faciem ſurſū attēdere voluit. Non diſcordet cor tuū a facie tua non habeas faciē ſurſū ⁊ cor deorſum . Immo verbū audi et verum fac·cor ſurſū ne mētiaris in domo diſciplīe·qñ enim audis reſpondeꝭ ſit veꝝ quod reſpondeas·et diliges ꝓximum tanq̄ teipſū . Quid eſt enim ſurſū habere cor niſi quod dictum eſt prius Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo·⁊ ex tota anima tua ⁊ ex tota mente tua . Quia ergo duo precepta ſunt· ſi vnum diceret non ſufficeret · ſufficit et vnum ſi intelligatur. Nam aliquando ſic loquitur ſcriptura ſicut Paulus apoſtolus . Non adulterabis· non homicidium facies·non concupiſces·et ſi qꝺ eſt aliud mandatum in hoc verbo recapitulatur Diliges proximū tuum ſicut teipſum Dilcō proximi malū nō opat̄. Plenitudo aūt legis eſt caritas . Quid eſt caritas·dilectio . Nichil videtur dixiſſe de dilectione dei·ꝭ ſolam dilectionē ꝓximi dixit ſufficere ad implendam legem . Quicquid ē aliud mandatū in hoc ſermone recapitulatur in hoc ſermone impletur. In quo diliges proximū tuum ſicut teipſum . Ecce vnum eſt·certe duo ſūt in quibus preceptis tota lex pendet ⁊ prophete . Videte quomodo plus breuiatum et adhuc pigri ſumus . Ecce que duo erant vnum factū ē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Prorſus ꝓximū dilige ⁊ ſufficīt. Sꝫ dilige quō ta
ipſū dilgis· non quō te ipſum odiſti. Dilige ꝓxi
mū tuū tanq̄ te ipſū· ſꝫ prius ē ut diligas teipm
Querē habes quō diligas teipſum et audire ha
bes Diliges dn̄m deum tuū ex toto corde tuo ⁊ ex
tota aīa tua homo enī quō a ſe fieri nō potuit· ſic
nec beatꝰ a ſe fiei poteſt. Alia res eū fecīt homīē;
qđ nō eſt ipſe homo. Alia res eū factuā ē beatū q̄
non eſt ipē homo. Deniqꝫ errās videt ipſe q̄ p ſe
non pōt beatꝰ eſſe· ⁊ amat illud vn̄ fit beatus vn̄
fieri putat beatū hoc amat q̄ putamꝰ amat vnū
putat ſe fiei beatū. Pecuniam auꝝ argentum poſ
ſeſſioēs. Breuiter dico pecuniā. Totū ei quicq̄d
homines poſſident in terra oīa quorum dn̄i ſunt
pecunia vocat· ſeruus ſit· vas· ager· arbor pecus·
quicq̄d hoꝝ pecunia dicitur. Et vnde fit primum
vocata pecunia· ideo pecuīa· q̄ antiqui totū quod
habebāt in pecoribus habebāt· a pecore pecunia
vocat. Legimꝰ āti quos patres fuiſſe diuites pa
ſtores ꝫ pecuniā diligis o homo vnde putas te fi
eri beatū pecunia ē ⁊ multū eā diligis. Volebas
diligē ꝓximū tanq̄ teipſū· diuide cū illo pecuniā
tuā qđ diſcutiebā intuens apperuiſti tibi vidiſti
te cōſideraſti te. Non es patus diuidē pecuniam
tuā cū ꝓximo tuo. Sꝫ quid m̄ reſpōdetur ſi diuiſe
ro cū illo minꝰ erit m̄ ⁊ illi. Minuitur qđ amo nec
totū habebit ille nec totum habeo ego. Sꝫ quia

ut nec meū minuatur. ⁊ ipē michi coequetur op
tas vnde michil pdas atq; vtinam hoc verum di
cas vel optas· timeo eni ne inuideas. Quō enim
ſocialis erit felicitas tua quem torquet felicitas
aliena. Nōne cū ceperit diſcere vicin9 tuus ⁊ in
cipe quaſi ſurgē ⁊ ire poſt te times ne ſequatur
te times ne trāſeant te. Certe diligis pximū tuū
tanq̄ te ipſū. Sȝ nō loquatur de inuidis. Auertat
deus hanc peſtē ab animis oīm hominū· nedum
criſtianoꝝ viciū dyaboli cū qua ſol9 dyabol9 re
us ē ⁊ inexpiabiliter reus· nō ei dicit dyabolo ut
dampnet adulteriū cōmiſiſti furtū feciſti villam
alienā rapuiſti· ſȝ homini ſtāti lapſus inuidiſti.
Inuidia dyaboli viciū· ſȝ habȝ matrē ſuā Super
bia mater ē inuidie· ſupbia iuidos facit. Suffoca
matrē ⁊ nō erit filia· iō humilitatē docuit criſt9
nō ḡ loquar iuidis bn̄ optātibus loquor· illis lo
quor q̄ optāt bn̄ amicis· ut habeāt qn̄tū habent
⁊ ipſi· ſȝ nolūt illis daē ex illo qd̄ hn̄t· in̄ te iactas
homo criſtiaē ꝙ optas bene. Melior te ē mendi
cus q̄ pluā tibi optat ⁊ nl̄ hȝ. Bene vis optare
nil a te accipiēti· da aliq̄d bene optāti. Si bonū ē
bene optaē ēd̄ de mercedē· optat tibi bene pauper
qd̄ trepidas· addo aliq̄d ī domo diſciplie es addo
alq̄d ꝙ dixi da bene optāti xpc̄ ē ille diues pau
pe ēē voluit ut habēs paupes q̄bȝ daēs da aliq̄d
frī tuo da aq̄d pxio tuo da aliq̄d comiti tu diues

Da aliquid proxio tuo Da aliqd comiti· tu diues es ille paup est . Vita iſta via eſt ſimul ambulabitis· ſ forte dicis· ego diues· ille paup . Simul ambulabitis an nō· quid ē qp dicis ego diues ille paup . Sarcinam tuā cōmemoās pōdus tuū laudas ⁊ cōſtrinxiſti qd grauius eſt ad te ſarcinam tuā· ideo nō potes porrigere manū. Onora te liga te quid te iactas· quid te laudas· ſolue vincula tua· minue de ſarcina tua . Da comiti et illū adiuuas ⁊ te eleuas inter has voces laudantis ſarcinā tuā adhuc criſt9 petit ⁊ nō accipit ⁊ offendis nomē pietatis crudelibꝫ vocibꝫ ⁊ dicis . Et quid ſeruo filijs meis criſtū illi oppono filios ſuos m̄ opponit . Iſta vere iuſticia mag̃ ut habeat vn̄ luxuriet filī9 tuus egeat dn̄s tu9 . Cū enim vni ex minimis meis feciſtis· m̄ feciſtis· nū legiſti· nū timuiſti . Ecce quis egꝫ ⁊ filios tuos numeras . Poſtremo numera filios tuos adde vnū illū inter illos deū tuum vnū habes ſit ille ſecūdus . Duos habes ſit ille terci9 . Tres habes ſit ille quart9 Nichil hoꝝ vis . Ecce quō diligis ꝓximū tuū quē tibi facis ſocium ad iſtā ꝑdicōeꝫ quid dicitur9 ſu diligis ꝓximum. Quid illi in aures in ſuſurrabis hō auaē niſi filij aut frater aut pr̄ . Bonum ē nobis ut cū hic viuim9 bene ſit nobis quantū habebis tantū eris . Frange lunā fac fortunam . Iſta ſuſurrabis ꝓxio tuo· q̄ nō didiciſti i domo fortuē

o que non didiciſti in domo fortune non audiſti
hoc volo ſic diligas proximū tuum. O ſi poſſim
facere ut nulli iungereris. corrumpunt enim mo
res bonos colloquia mala. Sed non poſſum. Nō
poſſum facere ut nemini iungaris. cui mala iſta
que non vis dediſcere inſuſurres. ⁊ nō ſolum no
lis dedoceri. ſed affectes etiam docere nolo. ȳmo
volo. ſed non poſſum te diſiungere ab auribus
aliorum. alios admoneā ad quorum aures am
bis. quorum aures penetrare moliris. ad quorū
corda per aures intrare diſponis. o qui accipis
verbum ſanum in domo diſciplīe. ſepi aures
tuas ſpinis. ſepi et ſpinis ſepi. ut ille qui inopor
tune intrare auſus fuerit. non ſolum repellatur.
ſꝫ etiā cōpungat̃ ẽpelle illum a te. dic criſtia⁹ es
criſtia⁹ ſū. Nō hoc accepi⁹ ī domo diſciplīe non
hoc didici⁹ ſub illo magiſtro cui⁹ cathedra ī celo
ē noli m̄ iſta dicē aut noli ad me accedere. Hoc ē
enim ſepi aurēs tuas ſpinis. Conuertā. te auarus
es. pecuniam amas. Beatus eſſe vis deum tuum
ama. Pecuīa te nō facit beatū. ſꝫ ꝙ multū amas
pecuīam. et video quia pergis quo iuſſerit cupi
ditas. piger perge quo iubet caritas. Reſpice
⁊ vide ꝙ̄tum interſit inter pecuniam tuam ⁊ deum
tuum. Pulchrior eſt iſte ſol ꝙ̄ pecunia tua. et cū
ſol iſte non eſt deus tuus. porro ſi pulchrior eſt
iſte ſol ꝙ̄ pecuīa tua ꝙ̄tum eſt pulchrior qui fecit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hanc lucem. An forte copãrare vis pecuniam luci
Ecce occidit ſol oſtẽde michi pecuniã tuam. nitet
⁊ lucernã nocte ſubtrahat. Ecce diues es. oſten
de m̃ diuitias tuas. Jã ſi lumie priueris. iã nõ ha
bes vnde qđ habes videas vbi ſũt diuitie tue ⁊ ſic
tamẽ horrẽda ꝓfunditas auaritie nõ patꝫ ocul'
⁊ ſcatet anim⁹. vidim⁹ ⁊ cecos auaros. Dicatur
m̃ vñ auari ſũt ceci qui nõ vidẽt q̃ habꝫ nec habꝫ
⁊ tamẽ auar⁹ ẽ cecus. quare quia credit ſe habẽ
auar⁹ eſt. fides eũ facit diuitem credẽdo diues eſt
nõ videndo. q̃to melius cũ fidem cõuertit ad deũ
Non vides ꝙ poſſides et deũ tibi ſic predico non
ama ⁊ videbis. amas pecuniã. o cece q̃ nũq̃ vide
bis. Cecus poſſides. cecus moritur⁹ es ꝙ poſſides
hic relictur⁹ es nõ tenebas ⁊ quãdo videbas ꝙ
nõ videbas ꝙ habebas de deo q̃d tibi dicitur ecce
hoc tibi dicit ipſa ſapĩa amate illã tanq̃ pecuniã
Indignũ ẽ iniurioſũ eſt ut ſapĩa pecunie ꝯparetꝛ
ſꝫ amor amori cõpatur. Video eĩ ſic vos amarẽ pe
cuniã ut iubẽte amorẽ pecunie laborẽs ſuſcipiatis ie
iunia tolẽtis. marẽ trãſeatis ventis ⁊ fluctibꝫ vos
cõmittatis habeo vnde eligã qđ ametis. ſꝫ non
habeo qđ addam ad amorem quo amatis. Sic
amate plus nolo me amari dicit dñs. Improbꝰ
loquor. Auaris loquor pecuniã diligitis. tantum
me diligite. Certe melior ſũ incõpabiliter. Nolo
a vobis ampliorẽ amorẽ quãtũ diligitis pecuniã

tm̄ me amate Erubeſcā⁹ ſaltē cōfiteamur ⁊ pecto
ra tūdam⁹.nō ut ſupra pccā noſtra pauimentū
ſolidem⁹. Non qui tūdit pect⁹ ⁊ nō corrigitur ſoli
dat pccā ⁊ nō tollit. tūdam⁹ pectus ⁊ cedam⁹ et
corrigamur a nobis.ne ille poſtea nos cedat qui
magiſter ē. Diximus enim quid diſcat. quare di
ſcat. quaē iſti in ſcolā. vapulaſti a pn̄tibꝫ duct⁹
⁊ fugitās queſit⁹ ⁊ inuētus. ⁊ adduct⁹ attractus
extēſus es. Quaē vapulaſti. quaē tanta mala in
pueritia ꝑtuliſti ut diſcēs. quid diſceres, litteras,
quaē, ut habētur pecunia. aut cōparetur honor ⁊
teneat̄ ſublimitas dignitatis vide qꝫ peritur⁹ es
ꝓpter piturā rem. perituram rē cū tanto labore di
dicisti i tātis peīs ⁊ amabat te q̃ te ad peās trahe
bat. ipē qui te amabat. ipē te ad penas trahebat
ut. vapulaēs amādo faciebat ut diſcēs. q̄d lictu
ras. Bonum ſunt littere. noui dictur⁹ es m̄. quaē
⁊ vos epi non lrās legiſtis. q̄re nō d'imas ſcriptu
ras i ipa lrātura tractatis. ita vero ſi nō ad hoc di
dici⁹ lrās. nō ei pn̄tes nr̄i qn̄ nos i ſcolā mittebāt
hoc nob̄ dicebāt. diſcite lrās ut h̄eatis vn̄ legē co
dices dn̄icos. nec ipi xp̄iani filijs ſuis dicūt. diſci
te litteras. quare ut ſis homo. quid enim. mō pe
cus ſum. quid dico ut ſis homo. ut ſis eminens
inter homines. vnde ⁊ illud prouerbium. quan
to habeb̄ tāt⁹ eris ut h̄eas qn̄tū cetei ant qn̄tum
pauci. aut plus quam cetei. aut pl⁹ quam pauci

Si deū neſcias nihil ē ſi cetera diſcas

habeas iñ honores habeas iñ dignitatem ⁊ vbi
erũt iſta omnia cũ mors venerit quõ ſtimulant.
quõ metus iſte interpellat. quõ nomem ipſum
ante cõmemoratũ oim corda pcuſſit. quõ timorẽ
ipſũ teſtatis gemitu. quõ declaraſtis. Audiui au
diui gemuiſtis. mortẽ timetis. ſi timetis / quare
nõ cauetis. Mortẽ timetis. quid timetis. / ventura
Timeam non timeã. venire habꝫ. ſero cito ventuã
ẽ. Si timeas nõ efficies ut nõ ſit qđ times. Illud
poci⁹ time qđ ſi nolis nõ erit. q̃d. / peccaẽ. peccaẽ
time. qꝛ ſi amaueris peccata in aliã mortẽ irrues
quo poſſes nõ venire ſi non amares pccã. Modo
aũt puerſus plus amas mortẽ q̃ꝑ vitã. Abſit inq̃ꝑ
Quis eſt hominũ qui pl⁹ timet mortem q̃ꝑ vitam
Forte cõuinco te qꝛ plus amas mortem q̃ꝑ vitam
Ecce vnde te cõuinco. Amas tunicã tuam bonã eã
vis. amas villã tuã. bonam eã vis. amas filium
tuũ. bonum illũ vis. amas amicũ tuum. bonũ eũ
vis. amas domum tuã. bonã eam vis. Quinetiã
bonã vis habẽ mortẽ. Concidite enim rogas ut
qm̃ mors ventura ẽ. bonam mortẽ michi det deus
dicis deus auertat a me malam mortẽ. Plus ergo
amas mortẽ tuã q̃ꝑ vitã tuam. mori male times
male viuere non times. Corrige male viuere ti
me male mori. Sed noli timere. non poteſt male
mori q̃ bene vixerit prorſus cõfirmo. audeo dicẽ
Credidi ꝓpter qđ locut⁹ ſum. nõ põt male mori

qui bene vixerit Jam tu dicis tibi non multi iuſti
naufragio perierūt. Certe nō poteſt male mori q̄
bene vixerit. Non multos iuſtos gladi9 peremit
hoſtilis. Ecce nō pōt male mori qui bene vixerit.
Non multos iuſtos latrones occiderūt. Nō mul
tos iuſtos beſtie laniauerunt. Certe non poteſt
male mori qui bn̄ vixerit. Et ego rn̄deo. Hec eni
tibi videtur mala mors. naufragio perire gladio
percuti. a beſtijs laniari mors mala tibi videtur.
Nōne has mortes martires ſubierunt. Quorꝫ na
talitia celebrēmus. quod genus mortis non ſubi
erunt. ⁊ tamen ſi criſtiani ſumus. ſi in domo diſci
pline nos eſſe meminim9 q hic audim9 nonne
martires btificā9. quare mortes martirū oculos
carnis interroga male mortui ſunt. oculos fidei int
roga. ptioſa ē i ɔſpcū dn̄i mors ſcōꝝ ei9 q̄cq̄d g ē
q exhortes i mortē oīno nō exhorteas. ſi eos imi
taris. id age ut vitā bonā habeas q̄cūqꝫ occaſio
fuerit ut exeas de corpe hoc exis ad requiem exis ad
btitudinē q̄ nō hꝫ timorē nec finē. nā q̄i bā mors
diuitis i purpurā ⁊ biſſo. ꝫ mala mors ſicientis ⁊ in
tormēta guttā aq̄ deſiderātis q̄i mala mors iacē
tis paupis āte ianuā diuitis iter liguas canū in
fame ⁊ ſiti micas de mēſa deſiderātis. mala mors
auſāda mors finē r̄ſpice xpian9 es fidei oculū itē
de ɔtigit moi iopē illū ⁊ offerri ab āgel' i ſinu abr̄
he qd pderat diuiti ſepulcrū marmoreū ſicienti.

apud inferos. Quid obẽãnt paupi panni cum ſa
nie vlcerꝝ eius requieſcenti in ſinu Abrahe. Lōge
vidit requieſcentem eū quem cōtempſerat iacē
tem. Modo elige mortem. dic michi quis bene
mortuꝰ eſt· quis male. Puto quia meliꝰ ille pau
per ꝙ ille diues. An vis aromatibꝫ ſepeliri ⁊ ad i
feros ſitire. Reſpondes abſit a me· puta ꝙ hoc di
ces. Diſces ergo bn̄ mori· ſi didiſceris bene viuē
Merces ei bone vite eterna ē· q̄ diſcunt criſtiani
ſunt. Qui audiunt ⁊ nō diſcunt quid ad ſeminā
tem· ſeminātis manū non terret via· non terrēt
lapides· nō terrent ſpine· iactat ille ꝙ ſuū ē. Qui
timet ne cadat in terrā malam non peruenit ad
terram bonam ⁊ nos dicimus ſpargimꝰ ſemina
iactamꝰ ſemina· ſunt qui cōtempnūt· ſunt qui re
prehendunt· ſunt qui irridēt iſtos. Si nos timue
rimus nl̄ habemꝰ ſeminare· ⁊ in meſſe habemꝰ
eſurire· ergo venit ad terrā bonam. Scio ꝙ qui
audit ⁊ bene audit deficiāt ⁊ ꝓficiāt. Deficiāt iniqui
tati· proficiat veritati· deficiat ſeculo· proficiāt deo
Quis eſt enim magiſter qui docꝫ nō qualiſcunqꝫ
homo. ſꝫ apoſtolꝰ· plane apoſtolꝰ ⁊ tamē apoſto
lus. An vultis inquid experimentum eius accipe
qui in me loquitur xp̄us. Criſtus eſt qui docet.
cathedram in celo habet ut paulo ante dixi. Sco
la ipſius in terra eſt· ⁊ ſcola ipſius corpus ipſius
eſt. Caput docet mēbra ſua ligua loq̄tur pedibꝫ

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſuis criſtus eſt qui docet audiam⁹ teneam⁹ facia
mus. ⁊ ne cōtempnas ⁊ ipſum criſtum. quia pro
pter te incarnatus eſt pānis mōꝛlitatis circūda
tus ꝑpter te eſuriuit ⁊ ſitiuit. ꝑpter te ad puteum
laſſatus ſedit ꝑpter te fatigatus in mari dormiuit
ꝑpter te cōtumelias indigne audiuit. ꝑpter te a
facie ſua ſputa hominū non abegit. ꝑpter te ala
pas in faciē accepit. ꝑpter te in lingno pependit
ꝑpter te animā effudit. ꝑpter te in ſepulchro po
ſitus eſt. Hec omīa forte contempnas in xpō vis
noſſe quis ſit. Recole euāgelium qđ audiſti Ego
⁊ pater vnum ſum⁹ cōuerſi ad deū ⁊ c̄. Amen.

Explicit liber Aug⁹. de diſciplina criſtiana.

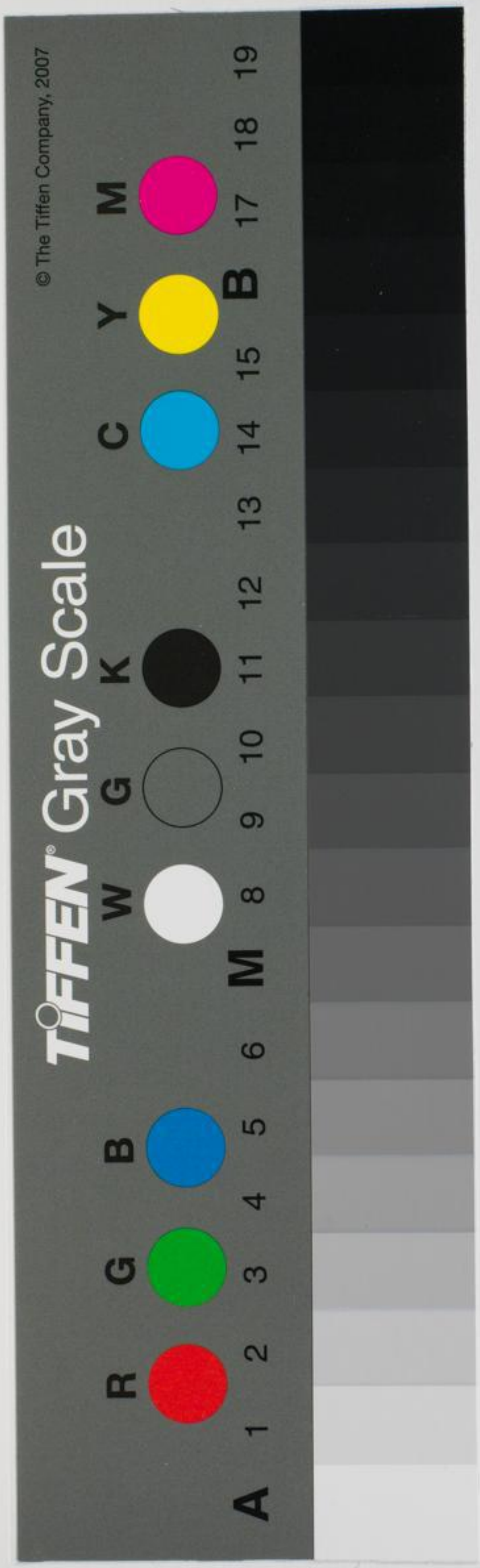

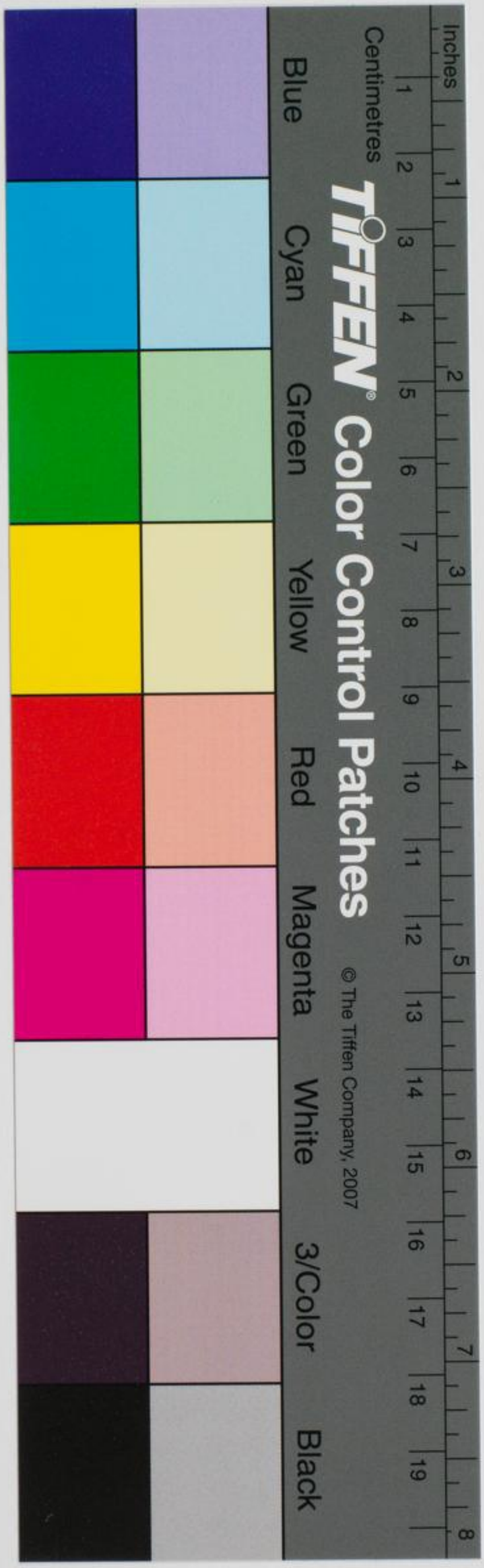

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf